

22110249

SERBIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SERBE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
SERBIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)

Mercredi 11 mai 2011 (matin)

Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Напишите коментар на **један** од наведених текстова:

1.

С ОНЕ СТРАНЕ ЦИЉА

Шта је то детињство њој пружио? Код родитеља где је била сувише слабачко дете, „способно једино за школу“, у тој школи где су се сви понашали као да треба да буде почаствована што јој се пружила прилика да тамо дође; код газдарице где је становала, и где је после сваког обеда прала посуђе, ломећи нокте у масној води, чистила паркете и туђе ципеле? Учила је ноћу, увијена у капут, с јорганом преко ногу, никад довољно сита и увек смртно уморна. Једино лепо у њеном животу био је рат. Рат! Године проведене у шумама и на бојним линијама. Било је у томе поражавајуће туге, као у прижељкивањима њене мајке, док је лежала у болници где су јој оперисали жуч. „Само да ме овде оставе што дуже... Лепо ми је, одмарам се, живим као човек...“ Да, живот, колач који понекад месиш сам, и то је срећа; углавном га добијеш већ умешен и гризеш такав какав су ти тутнули у руку. Рат су њени пуни часови живота. Сваки дан са садржајем и перспективом, одрицања на која је навикла, али и радости на које није навикла. Сви су је тражили, волели, ослањали се на њу; била је први пут у средини која је није потцењивала, која је увиђала све њене вредности. „Бубалица!“, звали су је у школи, „Штребер!“, „Децо, Даринка не зна шта је то *колоратура*! Јеси ли била кад у опери?“ Не, она ниједном није била у опери, чак ни у правом позоришту. Они је уопште нису гледали, мршаву, увучену у себе с клот-фркет чарапама и кецељом скоро до пета. Она чак није одлазила ни у биоскоп, на колаче код „Пеливана“, иако је кроз прозор страсно прижељкивала огромне црно-беле индијанере и шампите... Ништа од свега тога, иако јој је било четрнаест, шеснаест, осамнаест година... Она је једино добар ђак, одликаш, с петицом до петице. Али ни ту јој није допуштена радост, нема за њу признања. „Бубалица!“ презриво пуће усне другарице, а она то чује. Наставница немачког гледа је сажаливо и каже: „Твоја меморија је стравична, само, бојим се, колико си ти то све *стварно* схватила?...“ Она скупља уста и подвлачи оно „стварно“. Због чега тако говори? Шта јој је учинила? Како да није схватила! Шта ту има уопште да се схвати? Обична Лесингова басна или стихови из „Егмонта“. Због чега та увреда? Ноћу сања како шамара наставницу немачког, сања како је она, Даца, нека велика силна личност, а наставница немачког клечи пред њом и моли је за милост. Једном је имала крајнике, горела је сва у температури, али је ипак било боље отићи у школу него остати код куће и радити прљаве домаће послове. Али то поподне, када је чланица Француске комедије, у фискултурној сали, рецитовала стихове парнасоваца и симболиста, није могла доћи јер јој се грло било скоро сасвим затворило. Газдарица јој је кроз папирнату трубицу дунула на упаљене жлезде истуцани нишадор, и ујутру је опет било боље, дошла је у школу. Тад јој је успијена и надмена наставница француског, њишући боковима између клупа, рекла: „Ти, Спасојевић, ниси била јуче... Наравно, није за гуску сено!“ Даца није могла ништа да одговори, одједном утонувши у крајњу немоћ, која је око ње градила опасни зид апатије. Седела је непомично, покушавајући да замисли ивицу зелене шуме на крају свог села... Чинила је то увек кад је желела да побегне од нечег. Срце јој је ударало брзо и ситно, све брже и брже. У том тренутку чула је мушки глас, таман, обојен негодовањем. „Нисте у праву, госпођо... за Даринку се то не може рећи. Она зна читавог Верлена напамет.“ Да ли сања? Ко је то рекао? Била је одједном ту, у разреду, окренула се. Лепо Муњино лице се зајапурило. Он је њу бранио, он, најпапетнији и најснажнији младић у гимназији. Тад је први пут поклекла, попустила пред свима.

Не због увреда, од њих је само тврднула, али Муњине су речи срушиле њен зид апатије:
спустила је главу на клупу, на руке испуцале од домаћег рада, и зајецала. Од тронутости,
45 од захвалности.

Нада Маринковић: *Људи јахачи*, Просвета, Београд (1972)

2.

КЛОВН

- Ако хоћеш да победиш дивљу звер,
каже клоун,
не говори јој режањем или урликом.
Не лај на лава
5 и не рокћи на крокодила.
- Певај им.
Шапући.
Тепај им језиком птица
или језиком деце.
- 10 Чим чује језик риса
– рис коље.
Чим чује језик тигра
– тигар раздире.
- 15 Немоћ свих дивљих је у томе
што наседају другом начину изражавања.
- Борац снаге се плаши туђе врсте.
Клоун је борац из племена избеумљене смејуреје.
- Укротитељ.
И шарлатан.
20 Он побеђује неозбиљношћу.
- Зуби су му мекши од усана.
Чувај се пољупца
и буди на опрезу.
- 25 Зуби уједају за тренутак.
Пољубац за цео живот.

Мирослав Антић: *Песме за велике*, Стубови културе, Београд (2008)